

VIII. Uluslar arası Mermer ve Doğaltaş Kongresi, 13 - 15 Aralık 2012 tarihlerinde Afyonkarahisar'da gerçekleştirilmiştir. Kongre'de sektörün genel değerlendirilmesi yapılmış, yaşamakta olduğu çeşitli sorunlar ve çözümlerine yönelik görüş ve öneriler ortaya konulmuştur. Yurt içi ve yurt dışından delegenin katıldığı ayrıca "Doğaltaş ve Mermer Sektörünün Sorunları ve Çözüm Önerileri" konulu bir panel düzenlenmiştir.

Mermer ve Doğaltaş sektörünün gelişme eğiliminin artarak devam etmesi bakımından, sektörle ilgili durum tespiti ve mevcut sorunlarının çözümüne yönelik olarak, temel saptama ve önerileri içeren sonuç bildirgesi yayınlanmıştır.

Maden Mühendisleri Odası'nın Afyon Kocatepe Üniversitesi ile birlikte düzenlediği kongre Sonuç bildirgesinde yapılan değerlendirmeler aşağıda özetlenerek verilmiştir.

Doğaltaş sektörü; çeşit ve rezerv zenginliği, sektör deneyimi, hammadde bolluğu, deniz ulaşımında nakliye kolaylığı, dinamik sektör yapısı, kullanılan yeni teknolojiler ve geniş renk skalası ile dünya doğaltaş piyasasında önemli bir yere sahiptir. Sektörde yaklaşık 1.500 adet doğaltaş ocağı, fabrika ölçeğinde 2.000 kadar tesis, orta ve küçük ölçekli 9.000 atölye faaliyet göstermektedir. İstihdam edilen kişi sayısı 300.000 civarındadır. 1990'li yılların başında 40 milyon dolar civarında olan doğaltaş ihracatımız 2000 yılında 188,7 milyon dolara, 2005 yılında 805,6 milyon dolara ulaşmıştır. Mermer ihracatı her yıl bir önceki yıla göre artarak devam etmiş ve 2006 yılında 1 milyar dolar sınırını geçmiştir. 2011 yılında ise doğaltaş ihracatı bir önceki yıla göre % 6,6 artarak 1,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektör son 25 yılda ihracatını 127 kat artırmış olan ender sektörlerden biridir. Dışa bağımlılığı çok az olup, ürettiği katma değeri ülkede bırakmaktadır.

- Ülkemiz doğal taş ve mermer sektörünün rekabet gücü yüksektir. Bu sektörde, üretim ve kalite artışı ile inşaat ve sanayi sektörleri ile entegrasyonu amaçlayan kısa, orta ve uzun dönemli stratejik planların, bir "Doğaltaş Politikası" temelinde geliştirilerek süratle uygulamaya konulması, gerek toplumun gerekse madencilik sektörünün gelişimi bakımından büyük önem taşımaktadır.

- Sektörde çalışan maden mühendisleri ve diğer maden emekçilerinin çalışma koşulları, sosyal hakları iyileştirilmeli ve ücretleri yükseltilmelidir.

- Sektörde yaşanan iş kazalarının önlenmesine yönelik olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği ile mesleki eğitimlerin sürekliliği ve yaygınlaştırılması önemlidir. Sektörde çalışanların örgütlülüğü ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi iş

kazalarının azalmasında önemli bir etken olacaktır.

- İnşaat ve sanayi sektörleri ile entegre çalışacak mermer ve doğal taş projeleri, öncelikle teşvik edilmelidir. Doğaltaş sektörü uzun vadeli ve düşük faizli kredilerle desteklenmeli, elektrik enerjisinde ve motorinde düşük tarife uygulanarak rekabet gücü daha da artırılmalıdır. Rekabet gücü yüksek olan bu doğal kaynağımızdan en iyi şekilde yararlanılması için Devletin bakanlık seviyesindeki desteğinin ve teşviklerinin devam etmesinin ve bunun ötesinde özellikle mermer ocaklarındaki iş makineleri için ucuz akaryakıt temini için de teşvik verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

- Diğer tüm sektörlerde olduğu gibi madencilik sektöründe de çevresel etkileşim

in gözardı edilmesi mümkün değildir. Bu çerçevede, doğal taş sektöründe artıkların değerlendirilmesi, görüntü kirliliğinin önüne geçilmesi ve çalışılan alanların düzenlenerek doğaya yeniden kazandırılması önemlidir. Tüm tarafların işbirliğiyle sorunları çözmek için gerekli çalışmalar acilen başlatılmalıdır..

- Başta kamu kurumlarının inşaat ve sanat yapılarında değerlendirilmek üzere, ülkemizde üretilen mermer ve doğaltaşların kullanılması sağlanmalıdır. Bu konuda mevzuat yeniden düzenlenmelidir.

- Sektördeki işletmelerin verimliliğine yönelik çalışmalar teşvik edilmelidir. Üretimde verimliliği artırmak amacıyla üretim yöntemlerinin geliştirilmesine önem verilmelidir. Özellikle, ocak işletme yöntemlerinin sürekli geliştirilmesi rekabet şansını artırmaktadır. Bu amaçla yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmaları, devlet tarafından desteklenmelidir.

- Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu çerçevede söz konusu teknolojilere uyum sağlayacak ve bunları kullanabilecek iyi eğitilmiş işgücünün varlığı önemlidir. Madencilik faaliyetlerinin kaynak kaybına yol açmadan, çevreyle barışık, akılcı ve ekonomik kurallara göre, iş güvenliği ve işçi sağlığı esasları çerçevesinde yürütülmesi bilimsel ve teknik bilginin kullanımı ile mümkündür.

- Sektörün gelişimi bakımından önemli bir sorun, üretim ölçeğine ilişkindir. Sektörün, ekonomik gerçeklerle bağdaşmayan ağırlıklı küçük ölçekli üreticilerden oluşan yapısı, maliyetlerin artmasına ve ihracat gelirlerinin giderek düşmesine yol açmaktadır. Sektörde üretim ölçeğinin artırılması, verimliliğin artması ve kaynak kullanımında etkinliğin sağlanması bakımından en büyük katkıyı yapacaktır.

- Son yıllarda devlet kurumları ile sektör sivil toplum örgütleri arasında olumlu bir diyalog gelişmiş olup sorunların çözümü yolunda önemi adımlar atılmaktadır. Ancak son zamanlarda yayınlanan genelgeler ve hazırlanmakta olan kanunlar sektörde ve yatırımcıda tedirginliğe sebep olmaktadır.

- Özellikle CE sertifikasyon süreçlerinin gerekli olması ve buna bağlı doğaltaşlarımıza ait "Başlangıç Tip Testlerinin yapılması" işletmelerimizin "Fabrika Üretim Kontrollerini" yapmaya başlaması öncelikli konulardandır. Diğer taraftan TS-EN 12240 "Doğaltaşlar İsimlendirme Kriterleri" standardının ekinde bulunan doğaltaş isim listesine ülkemiz doğaltaşlarının da isimlerinin biran önce dahil edilmesi büyük hayatiyet taşımaktadır. Bu nedenle tüm doğaltaş üreticilerimizin biran önce ilgili standart kapsamında taşlarının listeye alınmasını sağlamalı, mümkünse Başlangıç Tip Testlerini de yaptırmalıdır. Bu yolla yakın gelecekte yüzleşilecek birçok yasal yaptırımlara hazırlıklı olmak mümkündür.

- Doğaltaş sektöründeki eğitim ve öğretim konusunun yeniden ele alınması ve sektörün gereksinim ve beklentilerinin yansıtılması gerekmektedir. Bu çerçevede, üniversitelerin maden mühendisliği bölümü eğitim programlarında doğaltaş madenciliği ve işlemeciliğine yönelik derslere daha çok yer verilmeli ve ara eleman yetiştirmeye yönelik yüksek okullar devreye alınmalıdır. Ayrıca, mimarlık fakültelerinin ilgili bölümlerin eğitim programlarına mermer ve doğaltaş kullanımına yönelik dersler konulmalıdır.

- Doğaltaş sektöründe, bilim ve teknolojiyi süratle ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürebilme mekanizmaları

hayata geçirilmeli, araştırma ve geliştirme faaliyetleri teşvik edilmelidir. Bu çerçevede; Oda-üniversite-sektör işbirliğini, sektörün gereksinimleri doğrultusunda geliştirmek önemlidir. Sektörün kullanabileceği bilim ve teknoloji üretimine yönelik araştırma-geliştirme faaliyetleri için, üniversite-sanayi ortak araştırma merkezleri, teknoloji geliştirme bölgeleri kurulmalıdır.